

Doktora Yeterlik Sınavı (DYS) Uygulama Rehberi

Bu rehber UKÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır.

1. Başvuru ve Zamanlama Koşulları

- **Ön Şart:** Öğrencinin ders yükünü (kredili dersler ve seminer) başarıyla tamamlamış olması gerekir.
- **Zaman Sınırı:** Seminer dahil tüm derslerin başarılı olarak tamamlandığı yarıyılı takip eden yarıyılın sonuna kadar sınava girmek zorundadır.
- **Kayıt:** Öğrenci, ilgili dönemde **650 kodlu "Doktora Yeterlik Sınavı"** dersine kayıt yaptırmış olmalıdır.

2. Sınavın Organizasyonu: Komite ve Jüri

- **Doktora Yeterlik Komitesi:** İlgili Program Başkanlığınca önerilen ve Enstitü tarafından onaylanan **5 öğretim üyesinden** oluşur. Bu komite, sınavların hazırlanması ve jürilerin kurulması süreçlerini yönetir.
- **Sınav Jürisi:** Komite tarafından her öğrenci için özel olarak atanır.
 - **Üye Sayısı:** 5 asil öğretim üyesi.
 - **Yapı:** Biri öğrencinin danışmanı, en az **2 üye ise başka bir kurumdan (üniversite dışından)** olmalıdır.

3. Sınav Öncesi Rapor Sunma Zorunluluğu

- **Raporun İçeriği:** Öğrenci, danışmanının bilgisi dahilinde, doktora araştırma konusuyla ilgili kapsamlı bir **literatür taraması** ve önerilen **metodolojiyi** içeren yazılı bir rapor hazırlar. Öğrenci sözlü sınav aşamasında bu raporu sunar.
- **Teslim Takvimi:** Hazırlanan bu rapor, sınav tarihinden **en az 15 gün önce** tüm jüri üyelerine yazılı (basılı veya dijital) olarak iletilmelidir.
- **Belirsiz Tez Konuları:** Eğer öğrencinin tez konusu henüz kesinleşmemişse veya bir değişim aşamasındaysa; rapor ve sunum, danışman onayı alınarak belirlenen **ilgili başka bir konu** üzerine hazırlanabilir.

4. Sınavın Uygulanması (Yazılı ve Sözlü)

Sınav iki aşamalıdır ve öğrencinin hem genel akademik derinliği hem de uzmanlık alanı test edilir.

- **Yazılı Sınav:** Öğrencinin teorik ve metodolojik bilgisi ölçülür.
 - **Sınav Konuları:** Konular **Doktora Yeterlik Komitesi** tarafından belirlenir. **Sınavdan makul bir süre önce danışmanınıza danışınız.**

- **İçerik Seçimi:** Alanın temel teorik bilgileri ve öğrencinin daha önce aldığı dersler esas alınır.
- **Konu Dağılımı:** Soruların tüm derslere eşit olarak dağıtılması zorunlu değildir. Kritik ve hayati öneme sahip konulara ağırlık verilebilir; Komite, belirli derslerden soru sormamaya karar verebilir.
- **Sınav oturumları:** Yazılı sınav, daha önceden ilan edilen tarihte olmak üzere birden fazla oturumda gerçekleştirilebilir. Bir oturumun sonucu öbür yazılı sınav oturumunun önkoşulu olamaz.
- **Yazılı Sınav Başarı Kriteri:** Öğrencinin yazılı sınavdan başarılı sayılması için 100 üzerinden en az 70 puan toplaması gerekir.
- **Kritik Kural:** Yazılı sınava katılmayan veya başarısız olan öğrenci **sözlü sınava alınmaz**. Bu durumda sözlü sınav jürisi toplanmaz ve formdaki ilgili alanlara imza atılmaz.
- **Sözlü Sınav:** Yazılı sınavda başarılı olanlar bu aşamaya geçer.
 - Sözlü sınav, jüri önünde ve dinleyicilere açık (öğretim üyeleri, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanları) gerçekleştirilir.

5. Değerlendirme ve Karar Seçenekleri

Jüri, sınavın tamamlanmasının ardından kapalı oturumda **salt çoğunlukla** (en az 3/5) şu kararlardan birini verir:

1. **Başarılı (S):** Öğrenci yeterli görülmüştür.
2. **Koşullu Başarılı (S):** Jüri, öğrencinin ders yükünü tamamlamış olsa bile ek ders(ler) almasını isteyebilir. Bu dersler kredisizdir ve başarıyla tamamlanmalıdır.
 - *Sınır:* Yüksek lisans girişlileri için en fazla 2 ders; lisans girişlileri için en fazla 4 ders.
3. **Başarısız (U):** Öğrenci yetersiz görülmüştür. Jüri, başarısızlık nedenlerini raporun ilgili kısmında gerekçelendirmelidir.

6. Sınav Sonrası İdari İşlemler ve Arşivleme

- **Raporlama:** Sınav sonuç raporu (T300), sınavı takip eden **3 iş günü içinde** Program Başkanlığı kanalıyla Enstitü'ye iletilmelidir.
- **Arşivleme Sorumluluğu:** Yazılı sınav kâğıtları ve jüri değerlendirme formları Enstitü'ye gönderilmez; ilgili akademik birimde arşivlenir. Bu belgelerin mevzuata uygun süreler boyunca saklanmasından ve arşivlenmesinden **ilgili Program Başkanı sorumludur**.
- **Sisteme İşleme:** Enstitü Müdürü onayından sonra sınav notu ("S" veya "U") öğrenci otomasyon sistemine otomatik olarak işlenir.

7. Başarısızlık Durumu (Tekrar Sınavı)

- DYS'den kalan öğrenci, **bir sonraki yarıyıld**a tekrar sınava alınır.
- **Kapsam:** İkinci sınavda, önceki sınavda yazılıyı geçmiş olsa dahi öğrenci **hem yazılı hem sözlü** tüm aşamalardan tekrar sorumlu tutulur.
- **İlişik Kesme:** İkinci kez başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

8. İlgili Formlar:

- (Türkçe) **T300** Doktora Yeterlik Sınavı Sonuç Raporu
- (English) **E300** PhD Qualifying Exam Result Report